

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso
2025-2026

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Instrument principal II: Contrabaix <i>Instrumento principal II: Contrabajo</i>				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	20	Curs <i>Curso</i>	2r / 2º	Semestre <i>Semestre</i>	Anual
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Específica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Valencià <i>Castellà</i>
Matèria <i>Materia</i>	Obligatòria de l'especialitat: Instrument/Veu <i>Obligatoria de la especialidad: Instrumento/Voz</i>				
Titulació <i>Titulación</i>	Graduat en Música <i>Graduado en Música</i>				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Interpretació <i>Interpretación</i>				
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplà" d'Alacant				
Departament <i>Departamento</i>	Instruments d'Arc <i>Instrumentos de Arco</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>	Jordi Piñol Vicedo				
e-mail <i>e-mail</i>	j.pinolvicedo@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació

Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

El Graduat o Graduada en interpretació haurà de ser un professional qualificat amb un domini complet de les tècniques d'interpretació del contrabaix i de l'aplicació al seu repertori.

Caldrà estar preparat per a exercir una tasca interpretativa d'alt nivell d'acord amb les característiques de la seua modalitat i especialització, tant en el paper de solista com part d'unconjunt, així com, en el seu cas, en la seua condició d'intèrpret acompanyant de música i dansa.

Haurà de conèixer les característiques tècniques i acústiques del contrabaix i, aprofundir en el seu desenvolupament històric.

Deurà tindre formació per a l'exercici de l'anàlisi i del pensament musical, i disposar d'una sòlida formació pedagògica i humanística que l'ajude en la tasca d'investigació afí a l'exercici de la seua professió.

El Graduado o Graduada en interpretación deberá ser un profesional calificado con un dominio completo de las técnicas de interpretación del contrabajo y de la aplicación a su repertorio.

Deberá estar preparado para ejercer una tarea interpretativa de alto nivel de acuerdo con las características de su modalidad y especialización, tanto en el papel de solista como parte de un conjunto, así como, en su caso, en su condición de intérprete acompañante de música y danza.

Deberá conocer las características técnicas y acústicas del contrabajo y, profundizar en su desarrollo histórico.

Deberá tener formación para el ejercicio del análisis y del pensamiento musical, y disponer de una sólida formación pedagógica y humanística que le ayude en la tarea de investigación afín al ejercicio de su profesión.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Haver desenvolupat les capacitats previstes per al nivell de formació corresponent als continguts terminals dels ensenyaments professionals (coneixement de tot el registre del contrabaix, dels canvis de posició, sentit rítmic, afinació, control dels colps d'arc bàsics, coneixement dels diferents estils...) i estar en disposició de cursar l'assignatura atesos els criteris de permanència i promoció del Centre.

Haber desarrollado las capacidades previstas para el nivel de formación correspondiente a los contenidos terminales de las enseñanzas profesionales (conocimiento de todo el registro del contrabajo, de los cambios de posición, sentido rítmico, afinación, control de los golpes de arco básicos, conocimiento de los diferentes estilos...) y estar en disposición de cursar la asignatura atendiendo a los criterios de permanencia y promoción del Centro.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

- CT1 – **Molt** - Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora
- CT2 – **Prou** - Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament
- CT3 – **Molt** - Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza
- CT6 – **Molt** - Realitzar autocrítica cap a l'exercici professional i interpersonal
- CT8 – **Prou** - Desenvolupar de manera raonada i crítica idees i arguments
- CT9 – **Poc** - Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos
- CT11 – **Molt** - Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i la sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat
- CT12 – **Molt** - Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar les vies adequades de formació contínua
- CT13 – **Molt** - Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional
- CT14 – **Poc** - Dominar la metodologia d'investigació en la generació de projectes, idees i solucions viables
- CT15 – **Molt** - Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional
- CT16 – **Molt** - Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental
- CT17 – **Molt** - Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius
- CG2 – **Molt** - Mostrar aptituds adequades per a la lectura, la improvisació, la creació i la recreació musical
- CG3 – **Molt** - Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals
- CG6 – **Molt** - Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat
- CG8 – **Molt** - Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva
- CG9 – **Molt** - Conèixer les característiques del seu instrument principal, en relació a la seua construcció i acústica, evolució històrica i influències mútues amb altres disciplines
- CG11 – **Molt** - Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconèixer els trets estilístics que caracteritzen este repertori i poder descriure'ls de manera clara i completa
- CG13 – **Molt** - Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica
- CG17 – **Molt** - Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu camp d'activitat i enriquir-lo
- CG18 – **Prou** - Comunicar per escrit i verbalment el contingut i els objectius de la seua activitat professional a persones especialitzades, amb un ús adequat del vocabulari tècnic i general
- CG23 – **Prou** - Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex
- CG24 – **Molt** - Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional
- CG25 – **Molt** - Conèixer i ser capaç d'utilitzar metodologies d'estudi i investigació que el capaciten per al continu desenvolupament i innovació de la seua activitat musical al llarg de la seua carrera
- CE1 – **Molt** - Interpretar el repertori significatiu de la seua especialitat tractant de manera adequada els aspectes que l'identifiquen en la seua diversitat estilística
- CE2 – **Molt** - Construir una idea interpretativa coherent i pròpia
- CE4 – **Prou** - Expressar-se musicalment amb el seu instrument/veu de manera fonamentada en el coneixement i domini en la tècnica instrumental i corporal, així com en les característiques acústiques, organològiques i en les variants estilístiques

CE5 – **Molt** - Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor
CE6 – **Prou** - Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre la interpretació, així com respondre al repte que suposa facilitar la comprensió de l'obra musical
CE7 – **Molt** - Desenrotllar aptituds per a la lectura i la improvisació sobre material musical

CT1 – **Mucho** – Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.
CT2 – **Bastante** – Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente
CT3 – **Mucho** – Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos de trabajo que se realiza.
CT6 – **Mucho** – Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.
CT8 – **Bastante** – Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.
CT9 – **Poco** – Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares y en contextos culturales diversos.
CT11 – **Mucho** – Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.
CT12 – **Mucho** – Adaptarse, en condiciones de competitividad a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se produzcan en el ámbito profesional y seleccionar los cauces adecuados de formación continua.
CT13 – **Mucho** – Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.
CT14 – **Poco** – Dominar la metodología de investigación en la generación de proyectos, ideas y soluciones viables.
CT15 – **Mucho** – Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.
CT16 – **Mucho** – Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y medioambiental.
CT17 – **Mucho** – Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar valores significativos.

CG2 – **Mucho** – Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical.
CG3 – **Mucho** – Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.
CG6 – **Mucho** – Dominar uno o más instrumentos musicales en un nivel adecuado a su campo principal de actividad.
CG8 – **Mucho** – Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva.
CG9 – **Mucho** – Conocer las características propias de su instrumento principal, en relación a su construcción y acústica, evolución histórica e influencias mutuas con otras disciplinas.
CG11 – **Mucho** – Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa.
CG13 – **Mucho** – Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.
CG17 – **Mucho** – Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo.
CG18 – **Bastante** – Comunicar de forma escrita y verbal el contenido y los objetivos de su actividad profesional a personas especializadas, con uno adecuado del vocabulario técnico y general.
CG23 – **Bastante** – Valorar la creación musical como la acción de dar forma sonora a un pensamiento estructural rico y complejo.
CG24 – **Mucho** – Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.
CG25 – **Mucho** – Conocer y ser capaz de utilizar metodologías de estudio e investigación que le capaciten para el continuo desarrollo e innovación de su actividad musical a lo largo de su carrera.

CE1 – **Mucho** – Conocer los principales repertorios de la tradición occidental y de otras músicas, y adquirir la capacidad de valorar plenamente los aspectos expresivos, sintácticos y sonoros de las obras correspondientes.

CE2 – **Mucho** – Adquirir la formación necesaria para reconocer y valorar auditiva e inelectualmente distintos tipos de estructuras musicales y sonoras.

CE4 – **Bastante** – Saber aplicar las nuevas tecnologías al ámbito de la creación musical en una variedad de contextos y formatos, incluyendo las colaboraciones con otros campos artísticos.

CE5 – **Mucho** – Dominar las técnicas y recursos de los principales estilos compositivos históricos y recientes.

CE6 – **Bastante** – Conocer los fundamentos de acústica musical, las características acústicas de los instrumentos, sus posibilidades técnicas, sonoras y expresivas, así como sus posibles combinaciones.

CE7 – **Mucho** – Desarrollar el interés, capacidades y metodologías necesarias para la investigación y experimentación musical.

3 Resultats d'aprenentatge Resultados de aprendizaje	
RESULTATS D'APRENENTATGE RESULTADOS DE APRENDIZAJE	COMPETÈNCIES RELACIONADES COMPETENCIAS RELACIONADAS
RA1 – Descobrir diferents tècniques d'estudi, aplicar-les a les distintes situacions d'aprenentatge i comprendre la importància de l'autocrítica. RA1 – <i>Descubrir diferentes técnicas de estudio, aplicarlas a las distintas situaciones de aprendizaje y comprender la importancia de la autocrítica.</i> RA2 – Desenvolupar l'autonomia i el criteri personal a través del coneixement, l'anàlisi i la comprensió d'elements i procediments constructius, per a possibilitar una interpretació coherent i conscient. RA2 – <i>Desarrollo de la autonomía y criterio personal a través del conocimiento, el análisis y la comprensión de elementos y procedimientos constructivos, para posibilitar una interpretación coherente y consciente.</i> RA3 – Analitzar amb profunditat totes les partitures que s'interpreten per millorar l'eficiència en l'estudi i l'interpretació estilística d'aquestes. RA3 – <i>Analizar en profundidad todas las partituras que se interpretan para mejorar la eficiencia del estudio y la interpretación estilística de estas.</i> RA4 – Ser conscients de la importància d'uns hàbits corporals sans i saludables per a aconseguir una presa de consciència i control corporal que permeten un desenvolupament instrumental adequat. RA4 – <i>Ser consciente de la importancia de unos hábitos corporales sanos y saludables para conseguir una toma de consciencia y control corporal que permitan un desarrollo instrumental adecuado.</i> RA5 – Valorar i investigar sobre el patrimoni cultural, local i global, per a adoptar una idea interpretativa pròpia i coherent. RA5 – <i>Valorar e investigar sobre el patrimonio cultural, local y global, para adoptar una idea interpretativa propia y coherente.</i> RA6 – Ser capaç de llegir i intepretar les partitures proposades, tenint en compte les diferents grafies empleades i els diferents trets estilístics, així com la importància de la improvisació lliure i dirigida. RA6 – <i>Ser capaz de leer e interpretar las partituras propuestas, teniendo en cuentas las diferentes grafías utilizadas y los diferentes rasgos estilísticos, así como la importancia de la improvisación libre y dirigida.</i> RA7 – Aprofundir en els aspectes organològics i constructius de l'instrument que afecten als aspetes acústics del contrabaix. RA7 – <i>Profundizar en los aspectos organológicos y constructivos del instrumento que afectan a los aspectos acústicos del contrabajo.</i>	CT1, CT2, CT3, CT6, CT15, CG6, CG8, CG9, CG13, CG24, CG25, CE1, CE4 CT2, CT3, CT6, CG2, CG3, CG8, CG9, CG11, CG13, CG17, CG23, CE1, CE2, CE4, CE7 CT1, CT2, CT3, CT6, CT8, CT13, CT15, CG2, CG3, CG8, CG11, CG13, CG17, CG23, CE1, CE2 CG6, CG8, CG9, CG24, CE4 CT2, CT8, CT11, CT14, CT15, CT16, CT17, CG2, CG11, CG17, CG23, CG25, CE1, CE2, CE4 CG2, CG3, CG11, CG13, CG17, CE1, CE2, CE4, CE7 CG6, CG9, CE4

RA8 – Ampliar i adoptar un vocabulari general i tècnic que permeta una comprensió holística del fet musical per a millorar la capacitat comunicativa de forma oral i escrita. RA8 – <i>Ampliar y adoptar un vocabulario general y técnico que permita una comprensión holística del hecho musical para mejorar la capacidad comunicativa de forma oral y escrita</i> RA9 – Tindre la disposició necessària per a desenvolupar les capacitats investigadores i habitar-se a prendre decisions referents a l'estudi personal, repertori a interpretar i l'autoformació. RA9 – <i>Tener la disposición necesaria para desarrollar las capacidades investigadoras y habituarse a tomar decisiones referentes al estudio personal, repertorio a interpretar y la autoformación.</i> RA10 – Asimilar tots els conceptes adquirits durant la formació multidisciplinària (instrumental i teòrica) per adquirir la capacitat de comunicar musicalment de forma eficient. RA10 – <i>Asimilar todos los conceptos adquiridos durante la formación multidisciplinaria (instrumental i teorica) para adquirir la capacidad de comunicar musicalmente de forma eficiente.</i> RA11 – Interpretar en públic el repertori corresponent al curs, fent ús de tots els coneixements adquirits i sent capaç de comunicar una idea interpretativa pròpia, clara i definida. RA11 – <i>Interpretar en público el repertorio correspondiente al curso, haciendo uso de todos los conocimientos adquiridos y siendo capaz de comunicar una idea interpretativa propia, clara y definida.</i>	CT2, CT8, CG18, CE6 CT1, CT2, CT3, CT6, CT8, CT12, CT15, CG8, CG24, CG25, CE2 CT3, CT8, CT9, CT11, CG17, CG23, CE1, CE4, CE5 CT13, CT16, CT17, CG6, CG11, CG13, CG17, CE1, CE2, CE4, CE5
---	--

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
• Investigació sobre mètodes d'estudi • Anàlisi i valoració de distintes metodologies d'estudi. • Adaptació de les metodologies d'estudi a les necessitats específiques de cada situació d'aprenentatge. • Adquisició d'uns hàbits adaptats als objectius i necessitats de l'alumnat. • Concienciació de la importància de l'autocrítica i de l'acceptació de la crítica constructiva externa. • Entrenament de les capacitats tècniques, musicals i artístiques que permeten abordar la interpretació del repertori més representatiu dels estils propis de l'instrument. • Escales major i menors, arpegis, ornaments, exercicis de mecanisme, dobles cordes, harmònics naturals i artificials, canvis de posició, posicions fixes i pizzicato d'ambdues mans. • Acords de 3 i 4 notes. • Aplicació dels conceptes referents a l'anàlisi formal, històric i estètic a les peces de repertori específic. • Desenvolupament de l'autonomia en l'estudi. • Pràctica d'exercicis encaminats a millorar el so, el ritme, l'afinació i l'articulació. • Concienciació de la importància de la realització de les dinàmiques i els colors tímbrics. • Anàlisi de les peces a interpretar des del punt de vista històric, tècnic, estilístic, formal i estètic. • Aplicació d'un estil interpretatiu coherent i propi. • Exercicis de relaxació, de propiocepció i d'autoconeixement personal. • Utilització de la memòria. • Pràctica de la primera vista. • Predisposició a la improvisació dirigida i lliure. • Interpretació en públic, de memòria, del repertori treballat durant el curs. • Adaptació dels criteris interpretatiu depenent de l'estil del repertori interpretat. Continguts específics del 1r curs (consultar bibliografia) ➤ Escales Majors i menors en tota l'extensió del contrabaix – 6 de memòria. ➤ Arpegis Majors i menors en tota l'extensió del contrabaix – 6 de memòria. ➤ Exercicis tècnics (mà dreta i/o mà esquerra). ➤ Estudis tècnico-musicals – 15, dels quals 5 de memòria. ➤ Obres de repertori – 4 (2 per trimestre) de les quals 2 de memòria. ▪ Investigación sobre métodos de estudio ▪ Análisis y valoración de distintas metodologías de estudio. ▪ Adaptación de las metodologías de estudio a las necesidades específicas de cada situación de aprendizaje. ▪ Adquisición de unos hábitos adaptados a los objetivos y necesidades del alumnado. ▪ Concienciación de la importancia de la autocrítica y de la aceptación de la crítica constructiva externa. ▪ Entrenamiento de las capacidades técnicas, musicales y artísticas que permitan abordar la interpretación del repertorio más representativo de los estilos propios del instrumento. ▪ Escalas mayores y menores, arpeggios, ornamentos, ejercicios de mecanismo, dobles cuerdas, armónicos naturales y artificiales, cambios de posición, posiciones fijas y pizzicatos con ambas manos. ▪ Acordes de 3 y 4 notas. ▪ Análisis de las piezas a interpretar desde el punto de vista histórico, técnico, estilístico, formal y estético. ▪ Aplicación de los conceptos referentes al análisis formal, histórico y estético a las piezas de repertorio específico. ▪ Desarrollo de la autonomía en el estudio.	Aquests continguts són tractats de forma continuada durant totes les sessions del curs. Estos contenidos son tratados de forma continuada durante todas las sesiones del curso.

- Práctica de ejercicios encaminados a mejorar el sonido, el ritmo, la afinación y la articulación.
- Concienciación de la importancia de la realización de las dinámicas y los colores tímbricos.
- Aplicación de un estilo interpretativo coherente y propio.
- Ejercicios de relajación, de propiocepción y de autoconocimiento personal.
- Utilización de la memoria.
- Práctica de la primera vista.
- Predisposición a la improvisación dirigida y libre.
- Interpretación en público, de memoria, del repertori trabajado durante el curs.
- Adaptación de los criterios interpretativos dependiendo del estilo del repertorio interpretado.

Contenidos específicos del 1r curso (consultar bibliografía)

- Escalas Mayores y menores en toda la extensión del contrabajo – 6 de memoria.
- Arpeggios Mayores y menores en toda la extensión del contrabajo – 6 de memoria.
- Ejercicios técnicos (mano derecha y/o mano izquierda).
- Estudios técnico-musicales – 15, de los cuales 5 de memoria.
- Obras de repertorio – 4 (2 por trimestre) de las cuales 2 de memoria.

5 Activitats formatives
*Actividades formativas***5.1 Activitats de treball presencials**
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7, RA8, RA9, RA10	48 h 9,6% ECTS
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>		
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>		
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	RA6, RA10, RA11	2h 0,4% ECTS
SUBTOTAL			50 h 10% ECTS

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA9, RA10	440 h 88% ECTS
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA7	5h 1% ECTS
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	RA11	5h 1% ECTS
SUBTOTAL			450 h 90% ECTS
TOTAL			500h 100% ECTS

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
Classes individuals / Clases individuales	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7, RA8, RA9, RA10	35%
Treballs escrits / Trabajos escritos	RA3, RA5, RA7, RA8	5%
Exàmen de tècnica / Examen de técnica	RA4, RA6	20%
Exàmen de repertori / Examen de repertorio	RA2, RA3, RA5	20%
Concerts – audicions / Conciertos - audiciones	RA11	20%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Per poder avaluar l'apartat de les classes individuals caldrà:

- ✓ Assistir al 90% de les classes amb rigorosa puntualitat i actitud receptiva.
- ✓ Tocar les escales i arpegis corresponents.
- ✓ Tocar els estudis (tècnics i tècnico-musicals) proposats.
- ✓ Realitzar lectures a primera vista.
- ✓ Assistir i actuar a tots els examens i audicions del curs.
- ✓ El repertori que requereisca acompanyament, haurà de ser interpretat amb pianista acompanyant.
- ✓ Interpretar de memòria el repertori corresponent.
- ✓ Presentar els treballs escrits o orals que siguen requerits, en temps i forma.

L'avaluació serà **anual**. La 1a convocatòria en juny. No obstant això, durant el curs, els professors podran realitzar controls en classe, previ avís.

L'avaluació final del curs es podrà realitzar amb l'assistència d'altres professors de l'assignatura i/o la resta del Departament i es podran unificar criteris de qualificació entre el professorat, sent el professor de l'alumne qui atorgue la qualificació final. Es podrà decidir la interrupció anticipada de l'actuació de l'examinand.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències transversals, generals i específiques definides per a aquests estudis.

La qualificació **No presentat** és una condició i no una qualificació, per la qual cosa serà una cosa excepcional, d'acord amb les Instruccions del ISEACV. Per tant, no es podrà utilitzar aquesta qualificació en la convocatòria ordinària per a un alumne que haja assistit a les classes i no haja aconseguit els objectius mínims.

Es realitzaran 2 controls tècnics durant el curs, un a final de gener i un altre al final de maig; a més de l'examen de les 4 obres de diferent gènere corresponents al nivell del curs.

L'alumne entregarà per escrit una autoavaluació dels resultats obtinguts en els exàmens i audicions.

El grau d'aprenentatge aconseguit per l'alumnat s'expressarà en qualificació numèrica en tota la Unió Europea, seguint una escala de 0 a 10, amb un decimal, a la qual es podrà adjuntar la seua corresponent qualificació qualitativa:

VALOR PROPOSAT

- 0 – 4,9 Suspens (SS)
- 5,0 – 6,9 Aprovat (AP)
- 7,0 – 8,9 Notable (NT)
- 9,0 – 10 Excel·lent (SB)

S'avaluarà:

1. El desenvolupament dels factors tècnics, corporals i interpretatius que concorren en l'execució.
2. L'execució d'exercicis i estudis tècnics avançats que demostrin la capacitat d'autoaprenentatge.
3. L'autonomia en la resolució de problemes i dificultats tècniques que apareixen en els estudis i obres de la programació.
4. El domini de la lectura explícita de la partitura on s'inclouen: afinació, fraseig, articulació, dinàmica, agògica i color tímbric.
5. La capacitat per a utilitzar l'anàlisi com a eina fonamental en la interpretació.
6. L'ús de les tècniques de conscienciació corporal, autodomini i un comportament correcte en la presentació davant del públic.
7. El grau de qualitat en la realització dels exercicis, estudis i obres.
8. La interpretació en classe i en públic d'obres d'èpoques, estils i gèneres diferents.
9. L'actitud receptiva i el comportament proactiu en classe, així com la bona predisposició en el treball.
10. La puntualitat i l'assistència a classes, exàmens, concerts, audicions, etc.

Para poder evaluar el apartado de las clases individuales se deberá:

- ✓ *Asistir al 90% de las clases con rigurosa puntualidad y actitud receptiva.*
- ✓ *Tocar las escalas y arpeggios correspondientes.*
- ✓ *Tocar los estudios (técnicos y técnico-musicales) propuestos.*
- ✓ *Realizar lecturas a primera vista.*
- ✓ *Asistir y actuar en todos los exámenes y audiciones del curso.*
- ✓ *El repertorio que requiera de acompañamiento deberá ser interpretado con pianista acompañante.*
- ✓ *Interpretar de memoria el repertorio correspondiente.*
- ✓ *Presentar los trabajos escritos u orales que sean requeridos, en tiempo y forma.*

*La evaluación será **anual**. La 1ª convocatoria será en junio, y la 2ª entre junio y julio. No obstante, durante el curso, los profesores podrán realizar controles en clases, previo aviso.*

La evaluación final de curso se podrá realizar con la asistencia de otros profesores de la asignatura y/o del resto del departamento y se podrán unificar criterios de calificación entre el profesorado, siendo el profesor del alumno el que otorgue la calificación final. Se podrá decidir la interrupción anticipada de la actuación del examinado.

La evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias transversales, generales y específicas definidas para estos estudios.

*La calificación **No presentado** es una condición y no una calificación, por lo que será algo excepcional de acuerdo con las Instrucciones del ISEACV. Por tanto, no se podrá utilizar esta calificación en la convocatoria ordinaria para un alumno que haya asistido a las clases y no haya conseguido los objetivos mínimos.*

Se realizarán 2 controles técnicos durante el curso, uno al final de enero y otro al final de mayo, aparte del examen con las 4 obras de diferente género correspondiente al nivel del curso.

El alumno entregará por escrito una autoevaluación de los resultados obtenidos en los exámenes y audiciones.

El grado de aprendizaje conseguido por el alumnado se expresará en calificación numérica en toda la Unión Europea, siguiendo una escala de 0 a 10, con un decimal, a la que se podrá adjuntar su correspondiente calificación cualitativa:

VALOR PROPUESTO

0 – 4,9 Suspenso (SS)

5,0 – 6,9 Aprobado (AP)

7,0 – 8,9 Notable (NT)

9,0 – 10 Sobresaliente (SB)

Se evaluará:

1. *El desarrollo de los factores técnicos, corporales e interpretativos que concurren en la ejecución.*
2. *La ejecución de ejercicios y estudios técnicos avanzados que demuestren la capacidad de autoaprendizaje.*
3. *La autonomía en la resolución de problemas y dificultades técnicas que aparecen en los estudios y obras de la programación.*
4. *El dominio de la lectura explícita de la partitura donde se incluye: afinación, fraseo, articulación, dinámica, agógica y color tímbrico.*
5. *La capacidad para utilizar el análisis como herramienta fundamental en la interpretación.*
6. *El uso de las técnicas de concienciación corporal, autodominio y un comportamiento correcto en la presentación ante el público.*
7. *El grado de calidad en la realización de los ejercicios, estudios y obras.*
8. *La interpretación en clase y en público de obras de épocas, estilos y géneros diferentes.*
9. *La actitud receptiva y el comportamiento proactivo en clase, así como la buena disposición en el trabajo.*
10. *La puntualidad y la asistencia a clase, exámenes, conciertos, audiciones, etc.*

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

La **2a convocatòria** es realitzarà, segons instruccions del ISEACV.

En ella s'inclouran tots els continguts del curs, quedant a criteri dels professors l'elecció del repertori d'aquesta convocatòria:

1. Interpretar correctament 4 obres, sent dos d'elles de memòria. (L'alumant aportarà el acompanyament que les obres requereixen).
2. Tocar 15 estudis i/o exercicis tècnics.
3. Tocar 6 escales i arpegis majors i menors, vibrato, dobles cordes i intervals amb colps d'arc.

La **2ª convocatoria** se realizará, según instrucciones del ISEACV.

En ella se incluirán todos los contenidos del curso, quedando a criterio del profesor la elección del repertorio de esta convocatoria:

1. Interpretar correctamente 4 obras, siendo dos de ellas de memoria (el alumnado aportará el acompañamiento que las obras requieran).
2. Tocar 15 estudios y/o ejercicios técnicos.
3. Tocar 6 escalas y arpegios mayores y menores, vibrato, dobles cuerdas e intervalos con golpes de arco.

7

Bibliografia

Bibliografía

MATERIAL DIDÀCTIC ORIENTATIU / MATERIAL DIDÁCTICO ORIENTATIVO

Tècnica / Técnica

- Billé, I. (1950). *Nuovo metodo per contrabasso Vol 3*. Ricordi.
- Billé, I. (1950). *Nuovo metodo per contrabasso Vol 4*. Ricordi
- Billé, I. (1950). *Nuovo metodo per contrabasso Vol 5*. Ricordi
- Billé, I. (1950). *Nuovo metodo per contrabasso Vol 6*. Ricordi
- Chalmers, G. (2013). *Intonation and shifting. Exercises for Double Bass*. Autoeditado
- Kreutzer, R. (¿?). *Achtzehn Etüden (Heinz Herrmann)*. VEB Friedrich Hofmeister Musikverlag
- Hrabé, J. (1959). *86 etudes (Fred Zimmermann)*. International Music Company
- Kayser, H. E. (¿?). *36 studies Op. 20 (Louis Winsel)*. International Music Company
- Montarari, C. (1959). *14 studi per contrabasso (Isaia Billé)*. Ricordi
- Simandl, F. (1957). *Gradus ad Parnassum (Fred Zimmermann)*. International Music Company
- Streicher, L. (2000). *Scale and chord studies for double-bass*. Doblinger

Concerts / Conciertos

- Bottesini, G. (¿?). *Concerto for Double Bass and Orchestra in F sharp minor (Heinz Herrmann)*. VEBVEB Deutschher Verlag für Musik
- Dittersdorf, K. D. Von. (1838). *Double Bass Concerto "E Major" (Krebs 172)*. Schott's Söhne
- Dragonetti, D. (¿?). *Adagio und Rondó (Rudolf Malaric)*. Yorke Editions
- Dragonetti, D. (1966). *Andante und Rondó*. Ludwig Doblinger
- Hoffmeister, F. A. (1977). *Concertino No.2 (Stuart Sankey)*. International Music Company
- Tubin, Eduard (1948). *Concerto for Double-Bass and Orchestra*. Körlings Förlag
- Vanhal, J. B. (2018). *Concerto per contrabbasso en Eb*. Bozo Paradzik

Sonates i altres obres amb piano / Sonatas y otras obras con piano

- ❖ Fauré, G. (1950). *Après un rêve (Fred Zimmermann)*. International Music Company
- ❖ Fuchs, R. (¿?). *Sonate Op. 97*. Adolf Robitschek
- ❖ Misek, Adolf (¿?). *Erste Sonate Op.5*. Verlag Friedrich Hofmeister
- ❖ Rabath, F. (1992). *Two Miniatures for Double Bass and Piano*. Liben Music Publishers
- ❖ Valls, Pedro (1997). *Suite Andaluza*. Edition Hoffmann

Contrabaix sol / Contrabajo solo

- Dragonetti, D. (1840). *Twelve waltzes for Double Bass Solo*. Henle Verlag
- Ellis, D. (1978). *Sonata Op. 41 for unaccompanied double bass*. Yorke Edition
- Fryba, H. (1959). *Three Arabesques (Rhythmic Studies) for Double Bass*. Josef Weinberger